

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31C/6/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117218536
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2117218536.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou v právnej veci sporu žalobcu: Y. H., W. XX.X.XXXX, F. W. L. XX, T., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody Ú.U. Q. W. T., proti žalovaným: X. Ú. W. U. M. I.Ň. L. Q. W. T., L. L. H. N. X, Q. W. T., 2. J. C. A. U.A. E. R. L., L. L. Š. X, F., 3. V. T. M., L. L. H. F.Š. X, M., o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, t a k t o

rozhodol:

I. Žaloba sa v celom rozsahu z a m i e t a .

II. Žalovaní v 1., 2. a v 3. rade majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, každý v rozsahu 100% trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 28.7.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovaných zaviazal uhradiť mu spoločne a nerozdielne nemajetkovú ujmu 1.500,- eur, ktorá mu vznikla umiestnením do diferenčnej skupiny "C" na základe evidencie rozhodnutí o disciplinárnych trestoch, pričom spočíva v obmedzeniach diferenčnej skupiny "C" oproti skupine "B".

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že bol v konaní Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/136/2010 uznaný vinným a rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 18.4.2013, sp. zn. 2To/14/2013 odsúdený na 9 rokov nepodmienečne. Žalobca začal vykonávať trest odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde bol 4x disciplinárne potrestaný. Následne boli orgánom verejnej správy ÚVTOS Ilava vydané ďalšie dve rozhodnutia o disciplinárnych trestoch. Dňa 19.7.2016 Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 2Tob/10/2016 zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 18.4.2013, sp. zn. 2To/14/2013 a súčasne zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Najvyšší súd SR rozhodol dňa 19.7.2016 zrušením rozsudku o žalobcovom prepustení na slobodu a následne uznesením rozhodol o jeho vzatí do väzby. Žalobca bol opätovne uznaný vinným v totožnom konaní rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp. zn. 2To/73/2016 zo dňa 22.9.2016 na sedem rokov nepodmienečne. Neskôr žalobca zistil, že v osobnom spise odsúdeného, ktorý mu bol založený na základe rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 18.4.2013, ktorý bol Najvyšším súdom zrušený, sú naďalej evidované rozhodnutia o disciplinárnych trestoch, ktoré boli vydané v nadväznosti na zrušený rozsudok. Žalobca zastáva právny názor, že rozhodnutia o disciplinárnych trestoch ÚVTOS boli vydané ako obsahovo nadväzujúce na v tom čase právoplatný rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 2To/73/2016 zo dňa 22.9.2016. Žalobca sa neúspešne dožadoval nápravy a vykonania rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 19.7.2016 aj vo zvyšnej časti, a to zrušenia všetkých rozhodnutí obsahovo nadväzujúcich na zrušený rozsudok ku dňu 19.7.2016, a to žiadosťou riaditeľovi ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, vybavenou osobným pohovorom. Na druhom stupni potom žiadosťou na GR ZVJS vybavenou dňa 5.12.2016. Na treťom stupni totožnou žiadosťou na Krajskú prokuratúru Trnava vybavenou dňa 22.3.2017. Uvedené orgány žiadosťiam nevyhoveli, a to aj s odôvodneniami v rozpore so zákonom, keď zákonodarca zreteľne a jasne uviedol, že sa zrušujú

aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a to bez konkretizovania akýchkoľvek podmienok. Stojí za úvahu, či nemal byť založený nový spis na podklade nového odsudzujúceho rozhodnutia, na nový trest odňatia slobody od 22.9.2016. Žalobou tak žalobca žiadal zrušiť z osobného spisu všetky rozhodnutia vydané pred 14.7.2016, resp. založiť nový spis od 19.7.2016 alebo 22.9.2016, zachovávať jeho zákonné práva a uhradiť nemajetkovú ujmu, ktorá časť žaloby (ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy) pôvodne doručenej Krajskému súdu v Trnave bola postúpená uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 44Sa/11/2017-7 zo dňa 29.6.2017 Okresnému súdu Trnava.

3. Žalovaní so žalobou nesúhlasili a žiadali ju zamietnuť.

4. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 4.4.2018 uviedol, že nesúhlasí so žalobou a žiada ju zamietnuť. Poukázal na znenie § 5 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 437/2006 Z.z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu väzby a na RGR č. 10/2011 o väzenskej administratíve. Žalobca vykonával bez prerušenia viacero väzieb, resp. trestov odňatia slobody a vo vedení osobného spisu sa pokračovalo v súlade s interným predpisom. K veci žalobcu sa žalovaný 1. vyjadril aj pre Krajskú prokuratúru v Trnave a dozorujúci orgán nekonštatoval postup ústavu v rozpore s právnymi predpismi. Žalobca bol dňa 18.10.2016 premiestnený na výkon trestu do ústavu v Hrnčiarovciach. Po absolvovaní nástupného oddielu bol dňa 24.10.2016 umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou "C". Už psychologické vyšetrenie v roku 2013 odporúčalo preradenie žalobcu do diferenciačnej skupiny "C", ak nebude dodržiavať ústavný poriadok a plniť povinnosti. Žalobca bol v rokoch 2014 a 2015 opakovane disciplinárne potrestaný a vzhľadom k uvedeným poznatkom o jeho správaní vo výkone trestu mu bola určená diferenciačná skupina "C". Určenie konkrétnej skupiny je výlučnou právomocou riaditeľa ústavu, a to prerokovaní v komisii, zloženej z príslušníkov Zboru, ktorí sa podieľajú na zaobchádzaní s odsúdenými, a ktorí majú príslušné vzdelanie na to, aby pôsobili na odsúdeného. K obmedzeniam uvádzaným žalobcom v skupine "C" oproti "B" možno uviesť, že v zmysle § 3 ods. 2 zákona o výkone trestu všetky práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú všetkým odsúdeným v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. V právach odsúdeného žalobca nebol postupom žalovaného 1. obmedzený. Rozhodnutia o uložení disciplinárnych trestov nie sú ďalšími rozhodnutiami na zrušený rozsudok nadväzujúcimi. V prípade rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu sa nejedná o rozhodnutie súdu a uplatňovanie jeho právomoci, ale o disciplinárne konanie a rozhodnutie iného oprávneného orgánu, ide tak o odlišné konania. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 2To/73/2016 zo dňa 22.9.2016 odsúdil žalobcu na súhrnný trest odňatia slobody, do ktorého sa mu započítala väzba a vykonaný trest odňatia slobody, a teda aj obdobie výkonu trestu odňatia slobody, počas ktorého mu boli uložené disciplinárne tresty. Zákon o výkone trestu odňatia slobody nepripúšťa postup, ktorým by bolo zrušenie právoplatného rozhodnutia o disciplinárnom treste, tak ako to navrhuje žalobca. Postup ústavu bol tiež dozorovaný príslušným orgánom (žalovaný 3.), ktorý nekonštatoval nezákonnosť postupu žalovaného 1. Žalobca nepreukázal neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva, keď bližšie neodôvodnil neoprávnenosť zásahu žalovaného a nepreukázal existenciu ujmy na osobnosti a ani vzájomnú príčinnú súvislosť. Žalobcom uvedené údajné porušenia práv, vyplývajúce z jeho umiestnenia do skupiny "C", nevyvolali u neho takú ujmu, aby bolo potrebné kompenzovanie formou finančného zadosťučinenia. Pri určovaní diferenciačnej skupiny žalovaný 1. postupoval v súlade so zákonom.

5. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 3.4.2018 uvádzal, že Generálne riaditeľstvo ZVJS a každý Ústav sú samostatnou rozpočtovou organizáciou štátu a majú postavenie právnickej osoby s vlastnou právnou subjektivitou. Výkon trestu odňatia slobody priamo zabezpečujú a realizujú príslušné Ústavy. Žalobca vykonáva trest odňatia slobody v ústave s minimálnym stupňom stráženia, v súčasnosti je umiestnený v diferenciačnej skupine "B". Žalobca je od 16.11.2013 bez prerušenia v jurisdikcii ústavov zboru, v čase od 19.7.2016 do 22.9.2016 bol vo výkone väzby a následne až dodnes je vo výkone trestu. Podľa § 5 ods. 3 vyhlášky "O odsúdenom sa založí osobný spis". Podľa interného predpisu zboru RGR č. 10/2011 o väzenskej administratíve sa pri prevzatí odsúdeného v príslušnom ústave založí osobný spis v tlačenej podobe, ktorý sa vedie počas trvania väzby alebo výkonu trestu. Ak väznená osoba vykonáva bez prerušenia viacero väzieb a trestov, pokračuje sa vo vedení založeného osobného spisu až do prepustenia osoby na slobodu. O zaradení odsúdených v rámci vnútornej diferenciácie rozhodnutie riaditeľ ústavu a osobné spisu vedú príslušné ústavy a nie žalovaný 2. Taktiež uviedol, že základným predpokladom priznania materiálnej satisfakcie je nemajetková ujma, ktorá je spôsobilá v značnej miere znížiť dôstojnosť občana a jeho vážnosť v spoločnosti. Predpokladom realizácie práva na ochranu osobnosti je existencia neoprávneného zásahu a skutočnosť, že takýto zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Žalovaný 2. neurčoval ani nemenil žalobcovi diferenciačnú skupinu, neudeľoval mu disciplinárne tresty a ani nevedie jeho osobný spis, a teda nemôže byť ani pôvodcom domnelého neoprávneného zásahu, a ani subjektom pasívne legitimovaným v konaní.

Žalobcom uvedené údajné porušenia práv, vyplývajúce z jeho preradenia do skupiny "C", nemôžu byť spôsobilé vyvolať u neho takú ujmu, aby bolo potrebné jej kompenzovanie formou finančného zadošťučinenia. Žalobca nepreukázal existenciu a ani výšku uplatňovanej nemajetkovej ujmy. Žalovaný 2. vzniesol námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko preradenie sa uskutočnilo v ústave na výkon trestu, nie je tak v hmotnoprávnom vzťahu so žalobcom, a teda nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti voči žalobcovi. Dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor, ktorý disponuje pri výkone dozoru aj potrebnými nástrojmi, a má povinnosť písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov Zboru, ak sú v rozpore so zákonom.

6. Žalovaný v 3. rade vo vyjadrení k žalobe zo dňa 22.3.2017 uviedol, že namieta svoju pasívnu vecnú legitímáciu, keď z jeho strany k žiadnemu neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu nedošlo. Diferenciačnú skupinu pri výkone trestu odňatia slobody určuje riaditeľ ÚVTOS na návrh umiestňovacej komisie v zmysle vyhlášky MS SR č. 368/2008 Z.z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody. O umiestnení odsúdeného do difrenčnej skupiny teda nerozhoduje prokurátor a zo strany žalovaného 3. teda nedošlo a nemohlo dôjsť k žiadnemu neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu v súvislosti s jeho umiestnením v ÚVTOS. K meritu veci uviedol, že prokurátor vybavil podnet odsúdeného žalobcu spočívajúci v tom, že v osobnom spise ústav pre účely aktuálneho výkonu trestu eviduje 6 rozhodnutí o disciplinárnych trestoch, ktoré mali byť podľa žalobcu zrušené na základe rozsudku Najvyššieho súdu 2Tdo 10/2016 zo dňa 19.7.2016, čo malo vplyv na jeho umiestnenie do diferenciačnej skupiny. Žalobca v predmetnej veci už pred vydaním daného rozsudku vykonával trest odňatia slobody v príslušnom ústave, v rámci ktorého bol podľa evidencie ústavu v piatich prípadoch disciplinárne potrestaný. Prokurátor pri vybavovaní podnetu konštatoval, že ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou postupoval správne a v súlade so zákonom, keď eviduje a prihliada na disciplinárne tresty uložené žalobcovi za disciplinárne previnenia vo výkone trestu v disciplinárnych konaniach skončených pred vydaním rozsudku NS SR 2Tdo 10/2016 zo dňa 19.7.2016. Tieto tresty sa týkajú disciplinárnych previnení spáchaných žalobcom v rámci vykonávania trestu odňatia slobody v jednej trestnej veci, inak povedané, spáchaných žalobcom v rámci výkonu trestu, ktorý mu je započítaný do aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, pričom sa jedná o jednu a tú istú trestnú vec. Rozsudkom NS SR 2Tdo 10/2016 zo dňa 19.7.2016 však neboli a ani nemohli byť zrušené dotknuté rozhodnutia príslušných orgánov uložené žalobcovi v zmysle zákona o výkone trestu odňatia slobody, keďže disciplinárne tresty sú ukladané v osobitných disciplinárnych konaniach podľa osobitného zákona, nie podľa Trestného poriadku. Pri predmetných disciplinárnych rozhodnutiach a veciach nešlo o také ďalšie na zrušený rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18.4.2013 nadväzujúce rozhodnutia, ktoré by vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Právoplatné rozhodnutia o uložení disciplinárnych trestov za disciplinárne previnenia odsúdených, ktoré boli vydané podľa príslušných ustanovení zákona č. 475/2005 Z.z. nemožno preskúmať a ani zrušiť v trestnom konaní a rozhodnutím, ktoré by bolo vydané príslušným orgánom v trestnom konaní, ale len v konaní podľa osobitného zákona. Na základe uvedeného žiadal žalobu zamietnuť.

7. Žalobca v replike zo dňa 19.5.2018 uviedol, že žalovaní 2. a 3. namietajú nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, čo je v rozpore so znením z.č. 475/2005 Z.z., podľa ktorého je aj GR ZVJS ako aj prokuratúra orgán, ktorý prejednáva sťažnosti odsúdených a dohliada nad zachovávaním zákonnosti. Uviedol, že nemajetková ujma mu vznikla najmä a) obmedzením telefonovania 2x do mesiaca v dif. skupine „C“, v „B“ neobmedzene b) umiestnením jeho osoby medzi problémových a konfliktných odsúdených do horších spoločenských pomerov c) v možnosti zaradenia do práce, d) rozdiel v programoch zaobchádzania, e) zamietnutím návrhu na podmienkové prepustenie vo veci sp. zn. 1PP/155/2017 z 31.1.2018 z dôvodu nezrušenia disciplinárnych trestov, resp. nezaloženia nového spisu. Pri použití § 45 ods. 2 Tr. Zákona, teda pri súhrnnom či úhrnnom treste sa započítava len doba vo výkone trestu a nepoužijú sa rozhodnutia vykonané v započítanom období.

8. Žalovaný 1. v duplike (čl. 69) sa vyjadril k jednotlivým aspektom žalobcom tvrdeného zásahu do jeho osobnostných práv vo výkone trestu. Taktiež zopakoval, že žalobca neuniesol povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno v tom smere, že nepreukázal neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva, nepreukázal ujmu na osobnosti ani príčinnú súvislosť.

9. Žalovaný 2. v duplike (čl. 67) uviedol, že zotráva na námietke nedostatku vecnej legitímácie, keď generálne riaditeľstvo sa nepodieľalo na priamom výkone trestu odňatia slobody žalobcu, nie sú to osoby s disciplinárnou právomocou voči odsúdeným vo výkone trestu, nevedú osobný spis žalobcu,

nevypracúvajú hodnotenie za účelom podmieneného prepustenia. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy, že by sa generálne riaditeľstvo dopustilo neoprávneného zásahu do jeho osobnosti. K funkcii prokurátora uviedol, že, ak by k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov došlo vo výkone trestu odňatia slobody, príslušný prokurátor by v rámci dozoru nad zachovávaním zákonnosti v Ústave takéto porušenie konštatoval. Súd v civilnom sporovom konaní predbežne neposudzuje nedodržanie právnych predpisov vo výkone trestu, pretože na to je oprávnený iný orgán verejnej moci, a to príslušný prokurátor. Ak by prokurátor v rámci previerky zachovávanía zákonnosti zistil porušenie právnych predpisov, súd by vychádzal z tohto rozhodnutia a následne by mohol konštatovať, že k neoprávnenému zásahu došlo. Žalobca neoprávnený zásah do osobnostných práv nepreukázal.

10. Žalovaný 3. v duplike (čl. 87) uviedol, že nárok žalobcu neuznáva, a to tak z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, ktorú nezakladá ani skutočnosť, že žalovaný 3. je orgánom, ktorý v zmysle § 18 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, dozerá na to, aby v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, boli dodržiavané zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, ako aj z dôvodu neodôvodnenia uplatnenia nároku a jeho výšky a z dôvodu správneho umiestnenia žalobcu ako odsúdeného do diferenciacnej skupiny "C".

11. Vo vyjadrení zo dňa 16.12.2018 žalobca následne uviedol, že nezaloženie nového spisu predstavuje zásah do jeho osobnosti (ďalšou nezákonnou evidenciou údajov o predchádzajúcom odsúdení) aj vo vyhodnotení riaditeľa ústavu zo dňa 28.11.2017 aj napriek tomu, že sa jednalo o nové odsúdenie.

12. Podaním zo dňa 8.9.2019 doručeným súdu dňa 10.9.2019 navrhol žalobca zmenu a doplnenie žaloby v zmysle požadovania náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla okrem už dosiaľ uvedeného i v následku zneváženia jeho osoby pred Okresným súdom Trnava, a takto za jeho následné nutné ďalšie zotrvanie vo výkone trestu odňatia slobody a ďalšie vo vyhodnoteniach uvádzané informácie o t.č. zahladených disciplinárnych trestoch v rozpore so zákonom, a to vo (novo uplatňovanej) výške 1.500,- eur nerozdielne za každý začatý mesiac od novembra 2016 až po právoplatnosť rozsudku. Na pojednávaní dňa 9.11.2019 súd uvedenú zmenu žaloby, vzhľadom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania, s poukazom na zásadu koncentrácie konania (keď vo veci už prebehli početné vyjadrenia k pôvodnému zneniu žaloby) a súčasnú možnosť podania novej samostatnej žaloby žalobcom, nepripustil.

13. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 13.9.2019, vykonajúc dokazovanie oboznámením sa s upovedomením Krajskej prokuratúry Trnava zo dňa 22.3.2017 o vybavení podnetu (čl. 37-39), rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 2To/73/2016-3149 (čl. 57) , nariadením výkonu trestu zo dňa 22.9.2016 (čl. 58), informáciou zo systému (čl. 59), hodnotením žalobcu k návrhu na podmienené prepustenie zo dňa 28.11.2017(čl. 74), žiadosťou o vykonanie súdneho rozhodnutia z 5.12.2016 (č.l. 91, čl. 95), psychologickým posudkom (č.l. 99), uzneseniami č.l. 115 až 119, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu.

14. Žalobca na pojednávaní v rámci prednesu uviedol, že konaním žalovaných boli poškodené jeho práva na slobodu a bezpečnosť, na rodinný život a iné. Účel žaloby bol, aby vo väzení užíval dobrú povesť, aby mohol byť podmienenčne prepustený. Každý odsúdený požíva určitú povesť vo VTOS, pričom platí, že čím viac záznamov, tým horšia povesť. Na základe nezákonne evidovaných disciplinárnych trestov s ním bolo zaobchádzané, čím vznikol najskorší zásah do jeho práv, neskôr aj závažnejší v podobe opakovaného zamietnutia návrhu na podmienenčné prepustenie. Zákonodarca zreteľne ustanovil, že zrušením rozhodnutia sa zrušujú aj ďalšie rozhodnutia na zrušené obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, teda je tam jediná podmienka bez bližšej špecifikácie. Žalovaní sa pridržiavali doterajších vyjadrení.

15. Súd v konaní nevykonával žalobcom navrhované dokazovanie obsahom celého spisu Krajskej prokuratúry Trnava 3KN 20/17/2200, keď ho vyzval na označenie, či doloženie relevantných listín zo spisu, ktoré žalobca neoznačil, pričom súd uvádza, že vzhľadom na podstatu sporu a zistený skutkový stav veci, považuje akékoľvek ďalšie dokazovanie za nadbytočné a nevhodné, nakoľko by nemalo vplyv na právne posúdenie veci súdom.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na základe rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č.k. 2To/73/2016- 3149 z 22.9.2016, že do trestu mu bola

započítaná väzba a predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody od 23.10.2013 do 19.7.2016 na základe predchádzajúceho (zrušeného) rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 2To/19/2013 (nariadenie výkonu trestu čl. 58), že pred vydaním rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo 10/2016 z 19.7.2016 (zrušujúceho predchádzajúce rozhodnutie) bol žalobca vo výkone trestu za rovnaký trestný čin viackrát disciplinárne potrestaný, že prokuratúra vybavila podnet žalobcu ohľadom vedenia jeho osobnej karty odsúdeného, o čom bol upovedomený (upovedomenie čl. 37), že v jeho osobnom spise odsúdeného sú evidované disciplinárne tresty uložené mu pred vydaním rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo 10/2016 z 19.7.2016 (evidencia čl.59).

17. Podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 1,2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ÚSR“), každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 18 ods. 1 a) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, prokurátor dozerá na to, aby v celách policajného zaistenia, v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detenci, boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

Podľa § 18 ods. 3 c) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, prokurátor je povinný písomným príkazom zrušiť rozhodnutie alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 alebo odseku 2 alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku, súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 368/2008, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „vyhláška“), odsúdený vykonáva trest v diferenciačnej skupine „A“, „B“, „C“ alebo v špecializovanom oddiele; v špecializovanom oddiele, okrem oddielu doživotných trestov, sa diferenciačná skupina neurčuje.

Podľa § 9 ods. 4 vyhlášky, diferenciačnú skupinu určí riaditeľ ústavu na návrh komisie najmä na základe a) záverov a odporúčaní psychologického vyšetrenia, b) poznatkov o správaní odsúdeného vo výkone trestu a výkone väzby, c) poznania osobnostného narušenia, d) poznania postojov k plneniu povinností a programu zaobchádzania.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky, do diferenciačnej skupiny „C“ v ústave s minimálnym stupňom stráženia sa umiestni odsúdený, ak a) neplní program zaobchádzania, b) opakovane sa počas výkonu väzby alebo výkonu trestu dopustil disciplinárneho previnenia, c) to odporúča záver psychologického vyšetrenia

18. Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

19. Vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade súd skúmal, či je vzhľadom na vznesenú námietku, daná ich pasívna vecná legitímácia v spore. Žalobca, ako podstatu zásahu do jeho osobnosti špecifikoval jeho neoprávnené umiestnenie do diferenciačnej skupiny „C“ na základe nesprávnej evidencie rozhodnutí o disciplinárnych trestoch (evidencia čl. 59) pre nezaloženie nového spisu po zrušení predchádzajúceho

odsudzujúceho rozsudku NS SR. Súd uvádza, že umiestňovanie odsúdených do diferenciačných skupín je v zmysle § 9 ods. 1 vyhlášky v kompetencii riaditeľa ústavu na návrh komisie, a to na základe, v danom ustanovení špecifikovaných kritérií. Žalovaní v 2. a 3. rade nie sú subjektmi, ktorí by priamo rozhodovali o umiestnení obvinených a odsúdených, či o vedení spisu odsúdeného, a preto súd ich nepovažuje za vecne legitimovaných. Žalovaný v 3. rade, hoci vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti, nie je primárnym subjektom rozhodovania o veciach súvisiacich s výkonom trestu, ktorý primárny subjekt (žalovaný v 1. rade - konajúci v týchto veciach osobou riaditeľa ústavu) jediný môže byť vecne legitimovaný za zásahy do osobnosti žalobcu organizáciou a realizáciou výkonu trestu v Ústave. Obdobne žalovaný v 2. rade sa nepodieľal na priamom výkone trestu odňatia slobody žalobcu, nejde o osobu s disciplinárnou právomocou voči odsúdeným vo výkone trestu, nevedie osobný spis žalobcu, ani nevypracúva hodnotenie za účelom podmieneného prepustenia. Zo strany žalovaných v 2. a 3. rade tak nemohlo dôjsť zaradením žalobcu do určitej diferenciačnej skupiny a vedením spisu žalobcu k zásahu do osobnostných práv žalobcu pri výkone jeho trestu odňatia slobody, a preto súd žalobu voči nim zamietol.

20. Účelom žaloby na ochranu osobnosti je poskytnúť ochranu osobe, do ktorej osobnosti bolo neprávom zasiahnuté, za účelom dosiahnutia morálnej satisfakcie v podobe ospravedlnenia, resp. v prípade závažnejších zásahov satisfakcie finančnej v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Základným predpokladom vzniku zodpovednosti za zásah do osobnosti fyzickej osoby je tak jeho neoprávnenosť. Neoprávnenosť zásahu mala v danej veci spočívať v nezákonnom vedení osobného spisu žalobcu (evidujúc jeho staršie disciplinárne tresty) s dôsledkami pre jeho existenciu a podmienky vo výkone trestu (rozdiely v dif. skupinách) ako aj v tvrdených dôsledkoch pre rozhodovanie o podmienenom prepustení žalobcu.

21. Zákonnosť postupu žalovaného v 1. rade pri vedení osobného spisu odsúdeného ako i pri zaraďovaní odsúdených do diferenciačných skupín preskúmava, a v danej veci i už preskúmal, na základe podnetu žalobcu, príslušný orgán, a to žalovaný v 3. rade, ktorý v Upovedomení o vybavení podnetu žalobcu zo dňa 22.3.2017 (čl. 37-39) konštatoval, že Ústav postupoval správne a v súlade so zákonom, keď eviduje a v rámci zabezpečovania a realizácie výkonu trestu odňatia slobody prihliada na disciplinárne tresty uložené žalobcovi za disciplinárne previnenia vo výkone trestu v konaniach začatých a právoplatne skončených pred vydaním rozsudku NS SR sp. zn. 2Tdo 10/2016 zo dňa 19.7.2016. Tieto tresty sa týkajú disciplinárnych previnení žalobcu spáchaných v jednej trestnej veci, t.j. spáchaných v rámci vykonávania trestu odňatia slobody, ktorý je žalobcovi započítaný do aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, pričom sa jedná o jednu a tú istú trestnú vec. O disciplinárnych trestoch je rozhodované v osobitných konaniach podľa osobitného zákona (zák. č. 475/2005 o výkone trestu odňatia slobody) a nie podľa Trestného poriadku, a teda nešlo o také ďalšie na zrušený rozsudok KS Trenčín zo dňa 18.4.2013 obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, ktoré by, vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ako správne a odôvodnené tak žalovaný v 3. rade vyhodnotil i umiestnenie žalobcu do diferenciačnej skupiny „C“.

22. Súd má za to, že v civilnom sporovom konaní o ochranu osobnosti nie je oprávnený ako predbežnú otázku sám posudzovať dodržiavanie zákonnosti v zariadeniach, kde sa vykonáva trest odňatia slobody, keď táto právomoc je v zmysle § 18 ods. 1 písm a) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre zverená inému orgánu verejnej moci - žalovanému v 3. rade, ktorý dozor už uskutočnil a vyhodnotil (v tomto konaní namietaný) postup žalobcu v 1. rade ako zákonný a správny. Vychádzajúc z uvedeného, nie je v danej právnej veci splnená základná podmienka pre priznanie nároku na poskytnutie ochrany žalobcovi, keď v konaní nebol preukázaný žiaden neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv. Súd len na doplnenie uvádza, že i keby mal sám preskúmavať zákonnosť postupu žalovaného 1. čo do vedenia osobného spisu žalobcu, či jeho zaradenia do diferenciačnej skupiny „C“, plne sa stotožňuje s právnym posúdením veci žalovaným v 3. rade v rámci výkonu dozoru nad zachovávaním zákonnosti (obsiahnutý v Upovedomení čl. 37-39), keď v prípade žalobcu ide o výkon trestu odňatia slobody v jednej a tej istej trestnej veci (ako zákonná sankcia za konkrétny protiprávny skutok), pričom účelom disciplinárnych trestov a odmien má byť práve usmerňovanie a sledovanie nápravy odsúdeného pri výkone konkrétneho trestu odňatia slobody (za konkrétny spáchaný trestný čin), bez ohľadu na procesnú podstatu priebehu konania vo veci odsúdeného (zrušenie pôvodného rozsudku), keď v prípade disciplinárnych trestov nejde o tresty uložené v zmysle Trestného zákona, ktoré by zrušením predchádzajúceho rozhodnutia strácali podklad, keď trestná vec uvedeného odsúdeného (obvineného), resp. jeho zodpovedajúce obmedzenie osobnej slobody, ďalej beží. Rovnako sa nezrušujú právoplatne uložené disciplinárne tresty uložené

neskôr oslobodeným odsúdeným za konanie ohrozujúce riadny výkon verejnej správy vo väzniciach, keď disciplinárne tresty sú ukladané v zmysle osobitného zákona v osobitnom konaní (ôsma časť zákona č. 574/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody). Rozhodnutia o uložení disciplinárnych trestov tak nie sú ďalšími rozhodnutiami na zrušený rozsudok nadväzujúcimi (v zmysle § 386 ods. 2 Trestného poriadku), pričom sa nejedná o rozhodnutia súdu a uplatňovanie jeho právomoci, ale o samostatné disciplinárne konania a rozhodnutia iného oprávneného orgánu, majúce iný účel a podstatu - zachovanie poriadku a bezpečnosti v priestoroch ÚVTOS, pričom ich nie je možné zrušiť ani preskúmať v trestnom konaní podľa Trestného poriadku. Uvedenému výkladu zodpovedá aj započítanie pôvodne vykonanej časti trestu odňatia slobody do novo ukladaného trestu (nariadenie výkonu trestu čl. 58) ako i bežná prax vedenia osobných spisov v zmysle rozkazu generálneho riaditeľa ZVJS č. 10/2011 o väzenskej administratíve, podľa ktorého sa „pri prevzatí obvineného alebo odsúdeného v príslušnom ústave založí osobný spis v tlačenej podobe, ktorý sa vedie počas trvania väzby alebo výkonu trestu, pričom sa doň vkladajú určené písomnosti. Ak väznená osoba vykonáva bez prerušenia viacero väzieb a trestov, pokračuje sa vo vedení založeného osobného spisu až do prepustenia osoby na slobodu.“ Uvedené vedenie osobného spisu má praktický význam i pre posudzovanie možného podmieneného prepustenia odsúdeného na slobodu, kde súd žiada ako podklad hodnotenie k návrhu na podmienené prepustenie od Ústavu (ako na čl. 74), avšak súd uvádza, že vzhľadom na obsah Uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 3Tos/51/2018-67 zo dňa 19.4.2018 (čl.115), je zrejmé, že v tomto prípade neprepustenie žalobcu na slobodu nebolo dôsledkom iba v minulosti spáchaných disciplinárnych previnení (a teda ovplyvnené len vedením spisu žalobcu), ale bolo i dôsledkom nenaplnenia druhej materiálnej podmienky podmieneného prepustenia, a to že u žalovaného nevidel súd prognózu, že by viedol riadny život, a to najmä s prihliadnutím na opakované páchanie trestnej činnosti (čl. 115). Bez ohľadu na vedenie osobného spisu (ktoré súd považuje za zákonné) a súvisiace hodnotenie odsúdeného vo výkone trestu, by tak žalobca s poukazom na znenie citovaného Uznesenia nebol podmienené prepustený na slobodu, a preto v tejto časti nie je daná ani príčinná súvislosť medzi vedením spisu žalobcu a spôsobom rozhodnutia o jeho prepustení ako dôsledkom. Zákonnosť umiestnenia žalobcu do diferenciačnej skupiny „C“ konštatovaná Krajskou prokuratúrou, je v tomto konaní podložená tiež obsahom psychologického posúdenia žalobcu zo dňa 3.10.2016 (čl.99) odporúčajúceho uvedené zaradenie, s perspektívou zaradenia do diferenciačnej skupiny „B“, ktoré posúdenie je podkladom pre rozhodnutie o umiestnení odsúdených (§ 9 ods. 4 vyhlášky).

23. Na základe uvedeného súd konštatuje, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď vo veci nebolo preukázané že by došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv, keď postup žalovaného v 1. rade pri vedení osobného spisu žalobcu, ako aj pri jeho zaradení do príslušnej diferenciačnej skupiny, bol zákonný a správny, a preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol i vo vzťahu k žalovanému v 1. rade.

24. Podľa § 255 ods. 1,2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.(2)

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaný, ktorí boli v konaní úspešní v plnom rozsahu, keď žaloba bola zamietnutá, priznal voči žalobcovi nárok nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).